

Strategia europejskiego społeczeństwa obywatelskiego na rzecz zrównoważonych tekstyliów, odzieży, skóry i obuwia – streszczenie

Szeroka koalicja społecznych i środowiskowych organizacji pozarządowych opracowała Europejską Strategię Społeczeństwa Obywatelskiego na rzecz Zrównoważonych Tekstyliów, Odzieży, Skóry i Obuwia, analizując społeczne i środowiskowe implikacje sektora tekstylnego w jednym wybiegającym w przyszłość dokumencie przed kompleksową strategią UE na rzecz Tekstyliów, oczekiwanej w 2021r.

Wzywamy UE do promowania i wspierania rozwoju silnego cyrkularnego przemysłu tekstylnego, odzieżowego, skórzanego i obuwniczego, który szanuje prawa człowieka, tworzy godne miejsca pracy i przestrzega wysokich norm środowiskowych i odpowiedzialności w całym łańcuchu wartości, w UE i poza nią.

Mówiąc dokładniej, ma on przyczynić się do zbliżającej się „kompleksowej strategii UE w zakresie tekstyliów”, przedstawiając zalecenia dotyczące tego, co taka strategia powinna obejmować, aby utrzymać wysoki poziom ambicji. Obejmuje przyszłe propozycje dotyczące należytej staranności, ram polityki produktu, odpadów, nieuczciwych praktyk handlowych, handlu międzynarodowego, wsparcia dla krajów produkujących, alternatywnych modeli biznesowych i platformy obejmującej wiele zainteresowanych stron.

Przepisy dotyczące należytej staranności

- UE wprowadzi horyzontalne przepisy dotyczące należytej staranności obowiązujące w różnych sektorach. Takie przepisy mogą mieć szczególne wymagania dla niektórych sektorów wysokiego ryzyka, w tym dla TGLF.
- Obowiązek należytej staranności obejmuje działania własne przedsiębiorstw i ich dostawców w całym łańcuchu wartości i powinien mieć zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw działających w UE z mechanizmami wsparcia dostosowanymi do potrzeb przedsiębiorstw.
- Egzekwowanie prawa i dostęp do wymiaru sprawiedliwości: właściwe organy na szczeblu krajowym powinny dysponować niezbędnymi zasobami i mandatem do monitorowania i egzekwowania zgodności; zapewniony dostęp ofiarom do mechanizmów sprawiedliwości i składania skarg powinien być podstawowym elementem każdego prawodawstwa.

Zwalczanie nieuczciwych praktyk handlowych

- Praktyki zakupowe marek i detalistów mogą powodować nadużycia siły roboczej i szkody środowiskowe ze strony ich dostawców.
- Ze względu na asymetrię siły marki i sprzedawcy często nie przestrzegają warunków umownych i stosują rabaty post-hoc.
- Istnieje potrzeba ochrony słabszej strony umowy przed nieuczciwymi praktykami handlowymi i zapewnienia możliwości składania skarg bez „obawy przed odwetem”

Wsparcie dla krajów produkujących

- Reformy zarządzania i lepsze egzekwowanie prawa w krajach produkujących stanowią część rozwiązania problemów związanych ze zrównoważonym rozwojem i kwestiami społecznymi w łańcuchach wartości TGLF.
- Zrównoważony przemysł TGLF będzie priorytetem współpracy na rzecz rozwoju, a budżet na lata 2021–27 będzie odzwierciedlał taki priorytet. Dialog polityczny z krajami produkującymi i wsparcie budżetowe z celami związanymi z TGLF.

Polityka handlowa

- Należy wykorzystać siłę rynkową UE, aby zachęcić do praktyk zrównoważonej produkcji w branży TGLF.
- Umowy o wolnym handlu mają zostać wykorzystane do wzmocnienia rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju, aby zapewnić odpowiedzialne postępowanie biznesowe, przy zwiększonym monitorowaniu klauzul dotyczących praw człowieka i środowiska, a także systematyczne stosowanie ocen wpływu na zrównoważony rozwój ex ante i ex post oraz zwiększenie udziału zainteresowanych stron.
- Należy stosować ogólny system preferencji, aby zapewnić ich skuteczne wdrożenie i monitorowanie w sposób publiczny i partycypacyjny, wzmocnić społeczną i środowiskową stabilność programu oraz opracować mechanizm składania skarg dotyczących nadużyć.

Polityka zrównoważonego produktu

- Potrzebna jest zintegrowana polityka produktowa w celu zreformowania sektora tekstylnego. Cel prawdziwej gospodarki o obiegu zamkniętym: zmniejszenie bezwzględnej ilości zasobów naturalnych, które wchodzi do naszej gospodarki i zmniejszenie ilości odpadów, które powstają dzięki trwałym, nadającym się do ponownego użycia, nadającym się do naprawy i recyklingu produktom.
- Potrzebna jest kompleksowa strategia UE w zakresie tekstyliów, aby uwzględnić aspekty środowiskowe w całym cyklu życia produktu i łańcuchów wartości.

Minimalne wymagania i rozszerzona odpowiedzialność producenta

- Prawodawstwo UE mające na celu stymulowanie projektowania cyrkularnego i wydajności materiałowej (trwałość, możliwość naprawy, możliwość ponownego użycia, możliwość recyklingu i zawartość z recyklingu); zapobieganie i identyfikowalność niebezpiecznych chemikaliów.
- Wymagania dotyczące ekoprojektu dla tekstyliów i nadzoru rynku są częścią rozwiązania.
- Systemy EPR mają podlegać demokratycznemu zarządzaniu i odzwierciedlają hierarchię postępowania z odpadami, zasadę „zanieczyszczający płaci”, i obejmują cele bezwzględnej minimalizacji zużycia zasobów i projektowania odpadów poza systemem.
- EPR dla odzieży, tekstyliów i obuwia oraz potencjalnie dla dywanów, materacy i innych tekstyliów może być częścią rozwiązania.
- EPR powinien finansować zarządzanie „wycofaniem z eksploatacji” i wzmocnić odpowiedzialność producenta za fazę użytkowania.
- Przejrzystość i identyfikowalność: UE ma wspierać rzetelne, wiarygodne i porównywalne ujawnianie informacji, promując praktyczne narzędzia do poprawy przejrzystości łańcucha

tekstylnego, od produkcji (B2B) do konsumentów (B2C), potencjalnie z elektronicznym paszportem produktu.

Zamówienia publiczne, polityka w zakresie odpadów i nowe modele biznesowe

- UE wybierze sektor TGLF do programu pilotażowego dotyczącego obowiązkowych zielonych kryteriów i rozszerzy go o kryteria społeczne, takie jak prawa człowieka i godne warunki pracy.
- UE ustanowi cel ilościowy dotyczący całkowitej redukcji odpadów tekstylnych w UE.
- UE będzie wspierać społeczne modele biznesowe o obiegu zamkniętym i rozszerzać ponowne wykorzystywanie tekstyliów poprzez wspieranie przedsiębiorstw społecznych i operatorów ponownego wykorzystania, darowizn na tekstylia i ogólnie rynku wtórnego.

Platforma UE dla wielu zainteresowanych stron

- Wielostronne partnerstwo UE zrzeszające przedsiębiorstwa i stowarzyszenia przedsiębiorców, związki zawodowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego.
- Forum do dzielenia się wiedzą, narzędziami i ułatwiania współpracy.
- Platforma dialogu zainteresowanych stron.
- Oparcie na partnerstwie na poziomie krajowym.